

Het andere

Fred Venderbosch (links) in actie tijdens het WK-voetbal in Hoogeveen

Het applaus ruist nog na. Fred Venderbosch, bewoner van GVT De Gaarde, zou zo weer mee willen doen. De eerste WK-kampioenschappen voor verstandelijk gehandicapten werden van 20 augustus tot en met 2 september in Hoogeveen gehouden. Fred speelde in het 'andere' Oranje-elftal. Nederland werd vierde! Fred: "Ik leek wêreldberoemd. Dat was heel leuk."

Oranje

DOOR ELLEN DE VRIES

Fotografie: Arnold Vente

Na een griepje is hij vandaag voor het eerst weer buiten in de tuin. Een waterig zonnetje beschijnt dahlia's, slaplantjes en ander groen. In het schuurtje geurt het naar kruiden. Fred Venderbosch (41), met een blos op zijn wangen: "Ik ben graag buiten." Zodat de wind fris door zijn haren kan waaien; af en toe heeft hij last van een drukkend gevoel in zijn hoofd. Buitenlucht. Om die reden verhuisde hij als jongetje van Apeldoorn naar de lonkende duinen van het westen. Vandaar dat hij niet alleen buiten werkt, bij het Haagse project 'Mens en Tuin', maar ook zijn hobby's bij voorkeur buiten uitoefent: paardrijden en voetballen. Voetballen doet hij al vanaf zijn tiende met de jongens uit de buurt; zijn eerste noppen priemde hij in het veld van de christelijke Apeldoornse voetbalvereniging. Fred benadrukt meerdere malen: "Ik ben gek op voetbal." Hij bezoekt ook wedstrijden van andere clubs en kijkt naar voetbal op tv. Ajax is zijn favoriete club; Ronald de Boer zijn favoriete speler. Hij is geen professional - hij zou het overigens best willen zijn - maar kan een aardig balletje trappen. Toen hij in De Gaarde kwam wonen meldde hij zich bij de voetbalvereniging Den Haag Gona, bij de G-sectie voor verstandelijk gehandicapten. Hij traint een keer per week. "Jij hebt overzicht," zei trainer Gijs van Wijk tegen hem, en gaf hem op voor de WK 1994. De training in Utrecht begon een halfjaar voor de wedstrijden, twee keer per week. Jongens uit alle windstreken deden mee. Velen had Fred al tijdens eerdere wedstrijden gezien. Het idee voor deze WK was afkomstig van de International Sport Federation for Persons with a mental handicap (INAS). Zij vroeg de Nederlandse Sportbond voor mensen met een verstandelijke handicap (NSG) om een WK-voetbal voor verstandelijk gehandicapten te organiseren. Toen de keuze op Hoogeveen viel schoot de Drentse Sportfederatie aldaar te hulp. Al met al hebben diverse instellingen en organisaties voor verstan-

delijk gehandicapten uit de regio, alsmede de KNVB en de gemeente Hoogeveen, hun steentje bijgedragen, legt voorzitter van het organisatiecomité Hans Dekkers uit. Ook Martinair en de Drentse Vervoermaatschappij leverden hun diensten. Bovendien werden de deelnemers aan het Zuidwester project (een project voor verstandelijk gehandicapten) tijdens de WK ingeschakeld om mee te helpen bij de organisatie en voorbereiding. Integratie was het sleutelwoord tijdens de WK. De ploeg logeerde gedurende die twee weken in Center Parc 'Huttenheugte'. Fred: "Het leek wel of je met vakantie was: je kon daar ook zwemmen, tennissen en dansen." 's Morgens werd er getraind en werd de strategie doorgenomen. Freds positie was middenveld spelverdediger. "Er moet strijd geleverd worden," baste trainer René Bouma soms streng, herinnert Fred zich. "Het was wel eens benauwend als hij dat zei, maar als het publiek juichte bloeide je weer op." Natuurlijk waren ook familieleden en aanverwanten op de speciale familieliedag uitgerukt met bussen, gehuld in oranje en met rood-wit-blauw geverfde gezichten. Huisgenoten van Fred maakten zelfs een video van hun reis naar Hoogeveen. Fred: "Ze waren trots, ik ook."

Wennen

Tijdens de WK werden tweemaal 45 minuten gespeeld met 22 spelers, in plaats van tweemaal 35 minuten met veertien spelers zoals in de G-competitie. Dat was wel even wennen en veel vermoeiender, vond Fred. Ze werden geen wereldkampioen, maar wel vierde. Er namen twaalf landen deel aan het 14 dagen durende toernooi. De wedstrijden tegen Oostenrijk en Engeland waren lachertjes, memoreert Fred niet zonder genoegen. Engeland werd met 21, Oostenrijk met 14 doelpunten van het veld geveegd. De overwinning op Duitsland daarentegen was nipt, en daarom des te leuker. De Nederlanders verloren jammerlijk van de Belgen. Maar, bekend Fred, ze waren tijdens die wedstrijd doodmoe. De

vorige dag waren ze uitgebreid wezen fietsen op de Holterberg. In Roemenië moest een ieder zijn meerdere erkennen. Zij werden kampioen. Er was nog even geharrewar. Volgens sommigen flesten de Roemenen de boel, waren ze helemaal niet zó verstandelijk gehandicapt. Maar die roddel werd door Edwin Goedhart, bondsarts van de NSG de kop ingedrukt. "We moeten van het idee af dat je iemands handicap altijd aan de buitenkant kunt zien. We hebben hier het hoogste niveau van het G-voetbal; een verstandelijk gehandicapte die heel goed in iets is, past blijkbaar niet in het beeld dat mensen hebben," zei hij in een interview met KLIK (september 1994). De mate waarin landen zich hadden voorbereid verschilde ook nogal, weet Hans Dekker van het organisatiecomité verder te vertellen. Denemarken en Roemenië hadden zich zeer grondig voorbereid. Hoe het ook zij. Na afloop werd er gefeest, en werden de Nederlandse voetballers overladen met cadeaus: trainingspakken, sokken, een mooi horloge, shirts, broeken. Op Freds kamer prijken de actie-foto's. Kranteknip-sels en interviews moeten nog worden gerangschikt en ingeplakt. Er was veel pers; hij heeft zelf heel wat interviews afgestaan, de tv-ploeg van de NCRV gluurde zelfs tot in de kleedkamers. Het was leuk om even beroemd te zijn. Vreemden die hem om een handtekening vroegen en mensen die hem herkenden van tv. De teamgeest was goed. Hoewel ze telefoonnummers hebben uitgewisseld hebben de teamgenoten elkaar nog niet gebeld. "Maar... een beetje contact houden is wel leuk," bedenkt Fred ter plekke. Ook Hans Dekkers is tevreden: 30.000 bezoekers bezochten de WK. Als Nederland speelde werden 3.500 tot 5.000 koppen per wedstrijd geteld. Hans merkt op dat het voetbal voor verstandelijk gehandicapten in Nederland goed geregeld is in vergelijking met andere landen. Het streven is om over vier jaar weer een WK te organiseren, waar en hoe is nog onduidelijk. Fred: "Ik zou zo weer mee willen doen." ■